

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı

26 Ağustos 2022 Cuma – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
[2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.

SORULAR

SORU 1 : 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, gümrük tarifesinin hangi hususları kapsadığını yazınız. **(21 Puan)**

SORU 2: 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre,

- a) Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması deyiminin hangi hususları ifade ettiğini yazınız. **(5 Puan)**
- b) Gümrük rejimi deyiminin hangi hususları ifade ettiğini yazınız. **(8 Puan)**
- c) Özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmeyen halleri yazınız. **(6 Puan)**
- d) Özet beyan kapsamındaki eşyaya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemlerin hangi süre içerisinde tamamlanacağını yazınız. **(4 Puan)**

SORU 3 : 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayrı edilebilmeleri koşuluyla gümrük kıymetine dahil edilmeyecek hususları yazınız. **(18 Puan)**

SORU 4 : Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi İle İlişkin Tebliğ (İthalat: 2022/6 sayılı) göre, genelleştirilmiş tercihler sistemi kapsamında sağlanan tavizlerin hangi hallerde askıya alınabileceğini yazınız. **(18 Puan)**

SORU 5 : Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümlerine göre, dövizle ilgili işlemlerde uygulanacak olan esasları yazınız. **(20 Puan)**

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı

26 Ağustos 2022 Cuma – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1 – 4458 sayılı Gümrük Kanununun 15 inci maddesine göre,

Gümrük tarifesi;

- a) Cumhurbaşkanıca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
- b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,
- c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;
- Gümrük vergi oranlarını,
- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,
- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını,

kapsar.

Cevap 2 –

a) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesine göre, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması" deyimi, eşyanın,

- a) Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
- b) Bir serbest bölgeye girmesini,
- c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
- d) İmhasını,
- e) Gümrüğe terk edilmesini; ifade eder.

b) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesine göre, gümrük rejimi deyimi,

- a) Serbest dolaşma giriş rejimini,
- b) Transit rejimini,
- c) Gümrük antrepo rejimini,
- d) Dahilde işleme rejimini,
- e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
- f) Geçici ithalat rejimini,
- g) Hariçte işleme rejimini,
- h) İhracat rejimini; ifade eder.

c) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 35/B maddesine göre,

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
- b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
- c) Eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden, sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

d) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 46inci maddesine göre, özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;

- a) Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırkbeş gün,
- b) Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün, içinde tamamlanır.

Cevap 3 – 4458 sayılı Gümrük Kanununun 28inci maddesine göre,

İthal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırdedilebilmeleri koşuluyla aşağıdaki giderler gümrük kıymetine dahil edilmez.

- a) Eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varisinden sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri,
- b) Sinaï tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal eşyası için ithalattan sonra yapılan inşa, kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ilişkin giderler,
- c) İthal eşyasının satışıyla ilgili olarak bir finansman anlaşması uyarınca alıcı tarafından üstlenilen faiz giderleri;
- d) İthal eşyasının Türkiye'de çoğaltıması hakkı için yapılan ödemeler;
- e) Satın alma komisyonları;
- f) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri.

Cevap 4 – Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliği (İthalat: 2022/6 sayılı) 7inci göre,

Genelleştirilmiş tercihler sistemi kapsamında sağlanan tavizler;

- a) Temel insan ve işçi hakları ile çevreye ilişkin uluslararası sözleşmelerde belirlenen prensiplerin ciddi ve sistematik bir şekilde ihlal edilmesi,
- b) Türkiye sanayisi üzerinde olumsuz etki yapan haksız ticari uygulamalar,
- c) Menşe kurallarının sistematik bir biçimde ihlal edilmesi,
- ç) Dünya Ticaret Örgütü tarafından haksız ticari uygulamaların tespit edilmesi,
- d) Gümrük Birliğinin etkin işleyişine zarar verecek şekilde trafik sapmasına neden olması,
- e) Uluslararası Çalışma Örgütü Konvansiyonlarında belirtilen kölelik ya da angaryanın herhangi bir türünün uygulanması,
- f) Uyuşturucu ticarete ilişkin gümrük kontrollerinin yetersiz olması,
- g) Mahkumlara yaptırılan ürünlerin ihraç edilmesi,
- ğ) Dünya Bankası tarafından bir ülkenin yüksek gelir grubunda sınıflandırılması, halinde ilgili ülkeler menşeli eşya için belirli veya belirsiz süreyle geçici veya daimi olarak askıya alınabilir.

Cevap 5 – Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 6 ncı maddesine göre, dövizle ilgili işlemlerde uygulanacak olan esaslar aşağıda yer almaktadır.

Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 4 üncü maddesine göre, dövizle ilgili düzenlemeler aşağıda yer almaktadır.

- a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir.
- b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasyyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir.
- c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışında yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.
- d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler.
- e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışında yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasyyla yurt dışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurt dışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir. Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşti dövizini aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dahil) ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.
- f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır.
- g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşit ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endekslili olarak kararlaştırılamaz.

Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 5 inci maddesine göre, döviz kurlarıyla ilgili düzenlemeler aşağıda yer almaktadır.

Yabancı paraların Türk parası karşısındaki değeri, Merkez Bankasınca tespit edilen usuller çerçevesinde belirlenir.

Döviz alım ve satımları işlem tarihinde geçerli kurlar üzerinden yapılır

Mahsup işlemleriyle ilgili döviz alım ve satım belgelerinin düzenlenmesinde işlem tarihindeki döviz alış kurları uygulanır.

Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 6 ncı maddesine göre, dövize ilişkin işlemlerde uygulanacak olan esaslar aşağıda yer almaktadır.

(1) Bu Karar kapsamındaki dövize ilişkin işlemler Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. Merkez Bankası kendi işlemlerinde kullanacağı konvertible dövizleri belirler.

(2) (Mülga: 10.03.2009 - 2009/14764 - BKK/1. md.)

(3) PTT, yetkili müesseseler ve Borsa İstanbul A.Ş. bünyesindeki piyasalarda Borsa İstanbul A.Ş. ile ilgili mevzuat kapsamında olmak üzere kıymetli maden aracı kuruluşları efektif alım satımı yapabilirler.

(4) Aracı kurumlar sadece sermaye piyasası faaliyetlerinin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olmak kaydıyla sadece hesap sahibi müşterileri ile döviz alım satımı yapabilirler.

(5) Bankalar, PTT, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar döviz mevcutlarını, Bakanlıkça belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına devrederler.

(6) Bankalar dövize ve kıymetli madenlere dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi yapabilirler.

(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, dövize ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçlarının alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır.

(8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

(9) Kaldıraklı işlemler ve kaldıraklı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerlesik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir.

(10) Vadeli döviz alım satımına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Merkez Bankası yetkilidir.

(11) Merkez Bankası bünyesinde bulunan döviz ve efektif piyasalarının kuruluş, katılım ve işlem esasları Bankaca belirlenir.